
alimara

REVISTA DE TREBALL SOCIAL
NÚMERO 44 / SEGONA ÈPOCA / DESEMBRE DE 1999

**Consell Insular
de Mallorca**

alimara

Núm. 44

Segona època, desembre de 1999

Edita: Consell Insular de Mallorca
Redacció: Servei d'Acció Social i Sanitat
General Riera, 67
07010 Palma
Tel.: 971 76 07 62
Fax: 971 76 19 52

Portada: Kirstine Kammerer
Maquetació
i impressió: Gràfiques Marín

Dipòsit Legal: PM - 128 - 1987

Els articles d'aquesta revista expressen únicament l'opinió dels seus autors.

CARTA INTERNACIONAL DE DRETS HUMANS

Adoptada i proclamada per l'Assemblea General
en la seva resolució 217 A (III),
de 10 de desembre de 1948

PREÀMBUL

Considerant que la llibertat, la justícia i la pau en el món tenen en la seva base el reconeixement de la dignitat intrínseca i dels drets iguals i inalienables de tots els membres de la família humana;

Considerant que el desconeixement i el menyspreu dels drets humans han originat actes de barbàrie ultratjants per a la consciència de la humanitat; i que s'ha proclamat, com l'aspiració més elevada de l'home, l'adveniment d'un món en què els éssers humans, alliberats del temor i de la misèria, frueixin de la llibertat de paraula i de la llibertat de creences;

Considerant essencial que els drets humans siguin protegits per un règim de Dret, a comptes que l'home no es vegi compel·lit al suprem recurs de la rebel·lió contra la tirania i l'opressió;

Considerant també essencial promoure el desenvolupament de relacions amistoses entre les nacions;

Considerant que els pobles de les Nacions Unides han reafirmat en la Carta la seva fe en els drets fonamentals de l'home, en la dignitat i el valor de la persona humana i en la igualtat de dret d'homes i dones; i s'han declarat resolta a promoure el progrés social i a elevar el nivell de vida en un concepte més ampli de la llibertat;

Considerant que els Estats Membres s'han compromès a assegurar, en cooperació amb l'Organització de les Nacions Unides, el respecte universal i efectiu als drets i llibertats fonamentals de l'home; i

Considerant que una concepció comuna d'aquests drets i llibertats és de la més gran importància per al ple compliment d'aquest compromís;

L'Assemblea General

Proclama la present Declaració Universal de Drets Humans com ideal comú pel qual tots els pobles i nacions han d'esforçar-se, a comptes que tant els individus com les institucions, inspirant-se constantment en ella, promoguin, a través de l'ensenyament i l'educació, el respecte a aquests drets i llibertats, i assegurin, per mesures progressives de caràcter nacional i internacional, el seu reconeixement i aplicació universals i efectius, tant entre els pobles dels Estats Membres com entre els dels territoris sota la seva jurisdicció.

Article 1

Tots els éssers humans neixen lliures i iguals en dignitat i drets, i dotats com estan de raó i consciència, han de comportar-se fraternalment els uns amb els altres.

Article 2

1.- Tota persona té tots els drets i llibertats proclamats en aquesta Declaració, sense cap distinció de raça, color, sexe, idioma, religió, opinió política o de qualsevol altra mena, origen nacional o social, posició econòmica, naixement o qualsevol altra condició.

2.- A més, no es farà cap distinció fonamentada en la condició política, jurídica o internacional del país o territorial la jurisdicció de la qual en depengui una persona, tant si es tracta d'un país independent, com d'un territorial sota l'administració fiduciària, no autònom o sotmès a qualsevol altra limitació de sobirania.

Article 3

Tot individu té dret a la vida, a la llibertat i a la seguretat d'ell mateix.

Article 4

Ningú no serà sotmès a esclavatge ni a servitud; l'esclavatge i la tracta d'esclaus estan prohibits en totes les seves formes.

Article 5

Ningú no serà sotmès a tortures ni a penes o tractes cruels, inhumans o degradants.

Article 6

Tot ésser humà té dret, en totes parts, al reconeixement de la seva personalitat jurídica.

Article 7

Tots són iguals davant la llei i tenen, sense distinció, dret a igual protecció de la llei. Tots tenen dret a igual protecció contra tota discriminació que infringeixi aquesta Declaració i contra tota provocació a tal discriminació.

Article 8

Tota persona té dret a un recurs efectiu davant dels tribunals nacionals competents, que l'empari contra actes que violin els seus drets fonamentals reconeguts per la constitució o per la llei.

Article 9

Ningú no podrà ser arbitràriament detingut, fet pres ni desterrat.

Article 10

Tota persona té dret, en condicions de plena igualtat, a ser escoltada públicament i amb justícia per un tribunal independent i imparcial, per a la determinació dels seus drets i obligacions o per a l'examen de qualsevol acusació contra ella en matèria penal.

Article 11

- 1.- Tota persona acusada de delictes té dret a què es presumeixi la seva innocència mentre no es provi la seva culpabilitat, conformement a la llei i en judici públic en el que se li hagin assegurat totes les garanties necessàries per a la seva defensa.
- 2.- Ningú no serà condemnat per actes o omissions que en el moment de cometre's no fossin delictius segons el Dret nacional o internacional. Tampoc no s'imposarà pena més greu que l'aplicable en el moment de la comissió del delictes.

Article 12

Ningú no serà objecte d'ingerències arbitràries en la seva vida privada, la seva família, el seu domicili o la seva correspondència, ni d'atacs a la seva honra o a la seva reputació. Tota persona té dret a la protecció de la llei contra aquestes ingerències o atacs.

Article 13

- 1.- Tota persona té dret a circular lliurement i a elegir la seva residència en el territori d'un Estat.
- 2.- Tota persona té dret a sortir de qualsevol país, fins i tot del propi, i a retornar al seu país.

Article 14

- 1.- En cas de persecució, tota persona té dret a cercar asil, i a fruit-lo, en qualsevol país.
- 2.- Aquest dret no podrà ser invocat contra una acció judicial realment originada per delictes comuns o per actes oposats als propòsits i principis de les Nacions Unides.

Article 15

- 1.- Tota persona té dret a una nacionalitat.
- 2.- A ningú no es privarà arbitràriament de la seva nacionalitat ni del dret a canviar de nacionalitat.

Article 16

- 1.- Els homes i les dones, a partir de l'edat núbil, tenen dret, sense cap restricció per motius de raça, nacionalitat o religió, a casar-se i fundar una família; i fruitan d'iguals drets quant al matrimoni, durant el matrimoni i en cas de dissolució del matrimoni.
- 2.- Només a través de lliure i ple consentiment dels futurs esposos podrà contreure's el matrimoni.
- 3.- La família és l'element natural i fonamental de la societat i té dret a la protecció de la societat i de l'Estat.

Article 17

1. Tota persona té dret a la propietat, individualment i col·lectiva.
2. Ningú no podrà ser privat arbitràriament de la seva propietat.

Article 18

Tota persona té dret a la llibertat de pensament, de consciència i de religió;

aquest dret inclou la llibertat de canviar de religió o de creença, i també la llibertat de manifestar la seva religió o la seva creença, individualment i col·lectiva, tant en públic com en privat, per l'ensenyament, la pràctica, el culte i l'observança.

Article 19

Tot individu té dret a la llibertat d'opinió i d'expressió; aquest dret inclou el de no ser molestat a causa de les seves opinions, el d'investigar i rebre informacions i opinions, i el de difondre-les, sense limitació de fronteres, per qualsevol mitjà d'expressió.

Article 20

- 1.- Tota persona té dret a la llibertat de reunió i d'associació pacífiques.
- 2.- Ningú no podrà ser obligat a pertànyer a una societat.

Article 21

- 1.- Tota persona té dret a participar en el govern del seu país, directament o a través de representants lliurement escollits.
- 2.- Tota persona té el dret d'accés, en condicions d'igualtat, a les funcions públiques del seu país.
- 3.- La voluntat del poble és la base de l'autoritat del poder públic; aquesta voluntat s'expressarà a través d'eleccions autèntiques que s'hauran de celebrar periòdicament, per sufragi universal i igual i per vot secret o altre procediment equivalent que garanteixi la llibertat del vot.

Article 22

Tota persona, com a membre de la societat, té dret a la seguretat social, i a obtenir, a través de l'esforç nacional i la cooperació internacional, d'acord amb l'organització i els recursos de cada Estat, la satisfacció dels drets econòmics, socials i culturals, indispensables a la seva dignitat i al lliure desplegament de la seva personalitat.

Article 23

- 1.- Tota persona té dret al treball, a la lliure elecció del seu treball, a condicions equitatives i satisfactòries de treball i a la protecció contra la desocupació.
- 2.- Tota persona té dret, sense discriminació, a igual salari per treball igual.
- 3.- Tota persona que treballa té dret a una remuneració equitativa i satisfactòria que li asseguri, tant a ell com a la seva família, una existència d'acord a la dignitat humana i que serà completada, en cas que sigui necessari, per qualsevol altres mitjans de protecció social.
- 4.- Tota persona té dret a fundar sindicats i a sindicar-se per a la defensa dels seus interessos.

Article 24

Tota persona té dret al descans, al gaudi del temps lliure, a una limitació raonable de la durada del treball i a vacances periòdiques pagades.

Article 25

- 1.- Tota persona té dret a un nivell de vida adequat que li asseguri, tant a ell com

a la família, la salut i el benestar, i en especial l'alimentació, el vestit, l'habitatge, l'assistència mèdica i els serveis socials que calguin; també té dret a les assegurances en cas de desocupació, malaltia, invalidesa, viduïtat, vellesa i altres casos de pèrdua dels seus mitjans de subsistència per circumstàncies independents de la seva voluntat.

2.- La maternitat i la infància tenen dret i atenció i assistència especials. Tots els nins, nascuts de matrimoni o fora d'ell, tenen dret a igual protecció social.

Article 26

1.- Tota persona té dret a l'educació. L'educació ha de ser gratuïta, almenys pel que fa a la instrucció elemental i fonamental. La instrucció elemental serà obligatòria. La instrucció tècnica i professional haurà de ser generalitzada; l'accés als estudis superiors serà igual per a tots, d'acord amb els mitjans respectius.

2.- L'educació tindrà per objecte el ple desenvolupament de la personalitat humana i al reforçament de respecte als drets humans i a les llibertats fonamentals; afavorirà la comprensió, la tolerància i l'amistat entre tots les nacions i tots els grups ètnics i religiosos; i promourà el desenvolupament de les activitats de les Nacions Unides per al manteniment de la pau.

3.- Els pares tindran dret preferent a escollir el tipus d'educació que hauran de donar als seus fills.

Article 27

1.- Tota persona té dret a prendre part, lliurement, en la vida cultural de la comunitat, a gaudir de les arts i a participar en el programa científic i en els beneficis que en resultin.

2.- Tota persona té dret a la protecció dels interessos morals i materials que li corresponguin per raó de les produccions científiques, literàries o artístiques de que sigui autora.

Article 28

Tota persona té dret a que s'estableixi un ordre social internacional en el que els drets i llibertats proclamats en aquesta Declaració es facin plenament efectius.

Article 29

1.- Tota persona té deures quant a la comunitat, car només en ella pot desenvolupar lliurement i plena la seva personalitat.

2.- En l'exercici dels seus drets i en el gaudi de les seves llibertats, tota persona estarà solament subjecta a les limitacions establertes per la llei amb l'única finalitat d'assegurar el reconeixement i el respecte dels drets i llibertats dels altres, i de satisfer les justes exigències de la moral, de l'ordre públic i del benestar general en una societat democràtica.

3.- Aquests drets i llibertats no podran en cap cas ser exercits en oposició als propòsits i principis de les Nacions Unides.

Article 30

Res en la present Declaració podrà interpretar-se en el sentit que confereix algun dret a l'Estat, a un grup o a una persona, per emprendre i desplegar activitats o realitzar actes tendents a la supressió de qualsevol dels drets i llibertats proclamats en aquesta Declaració.